

Metody inwersji Bayesowskiej

-L2-

Zagadnienie odwrotne (najczęściej)

zagadnienie odwrotne

pomiar pośredni

(estymacja parametrów)

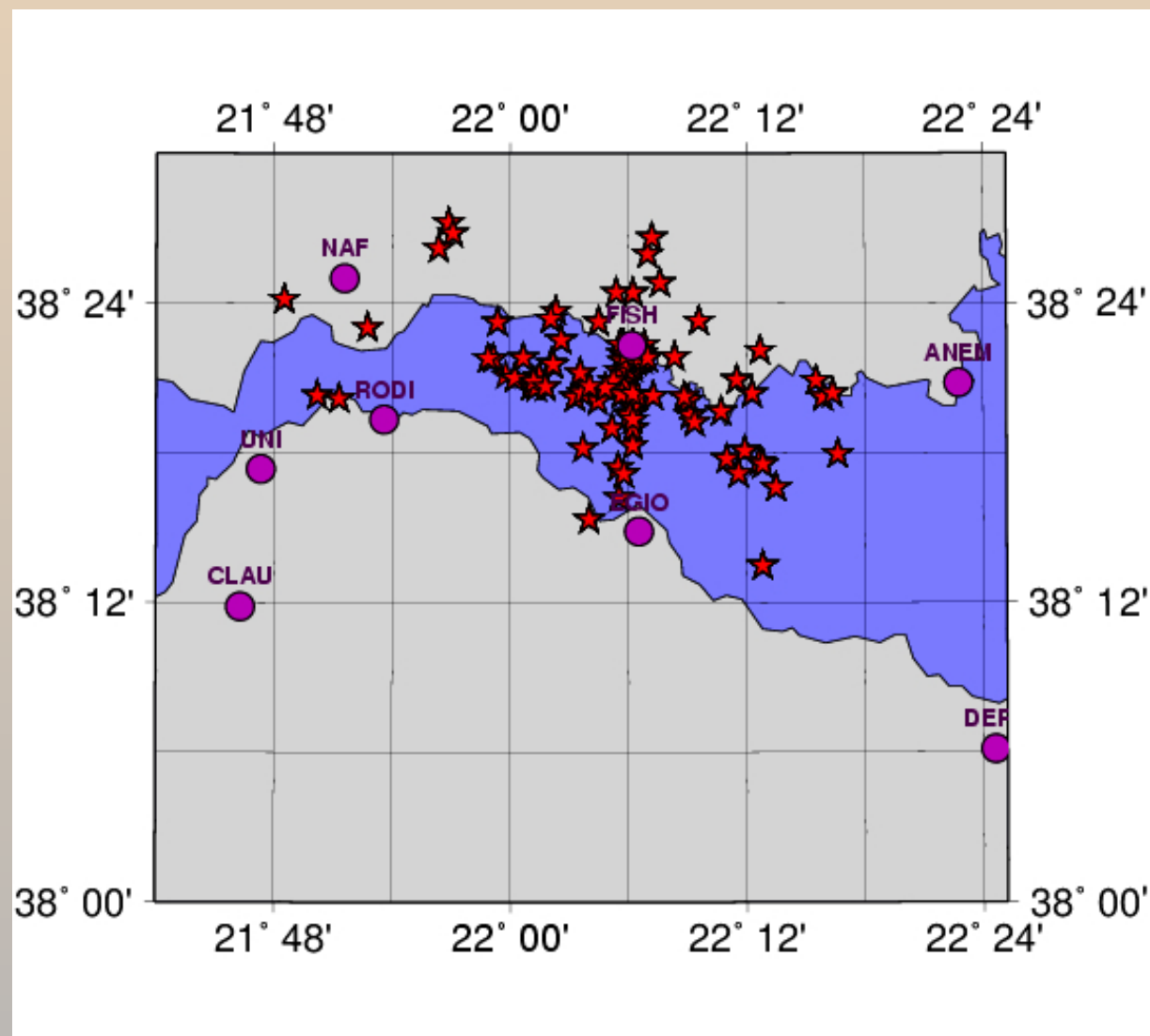
Zagadnienie odwrotne (ogólnie)

zagadnienie odwrotne

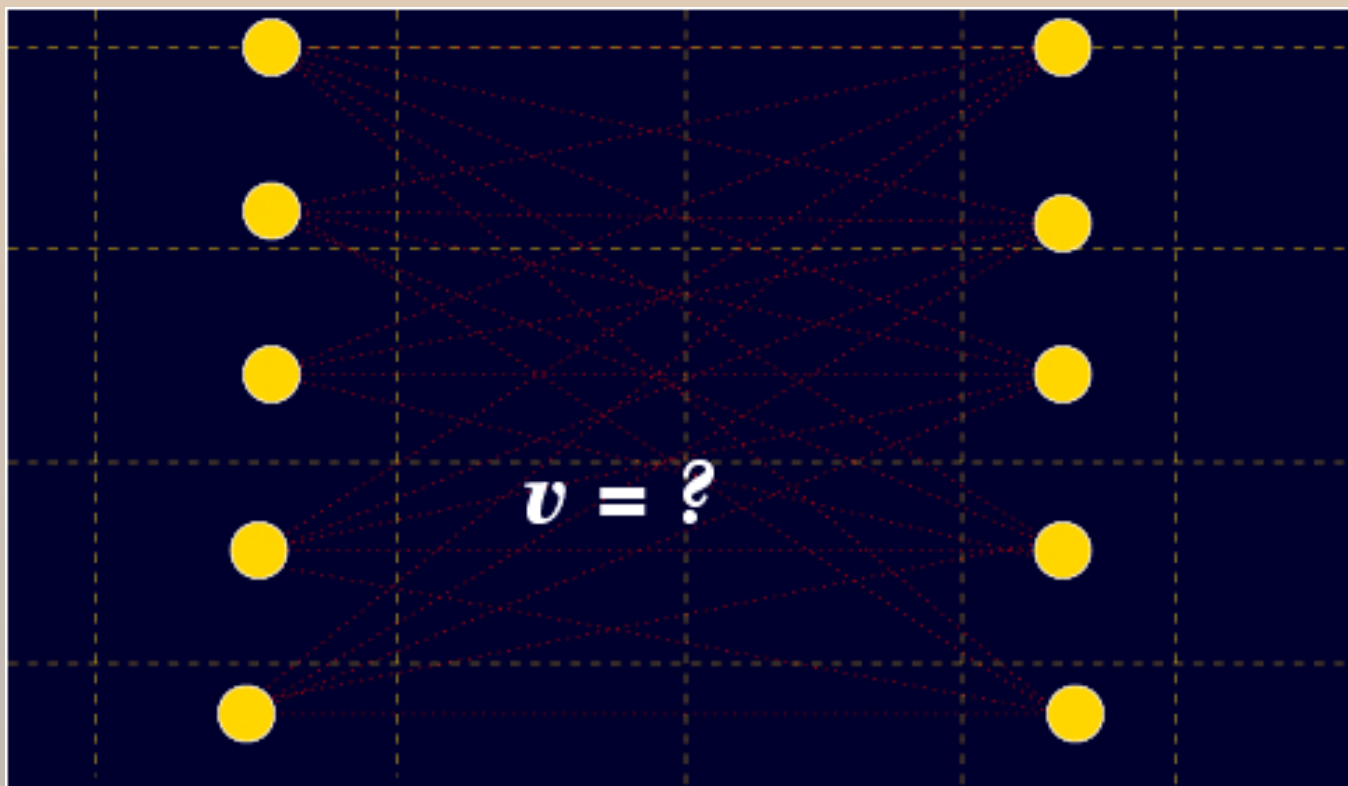

proces wnioskowania

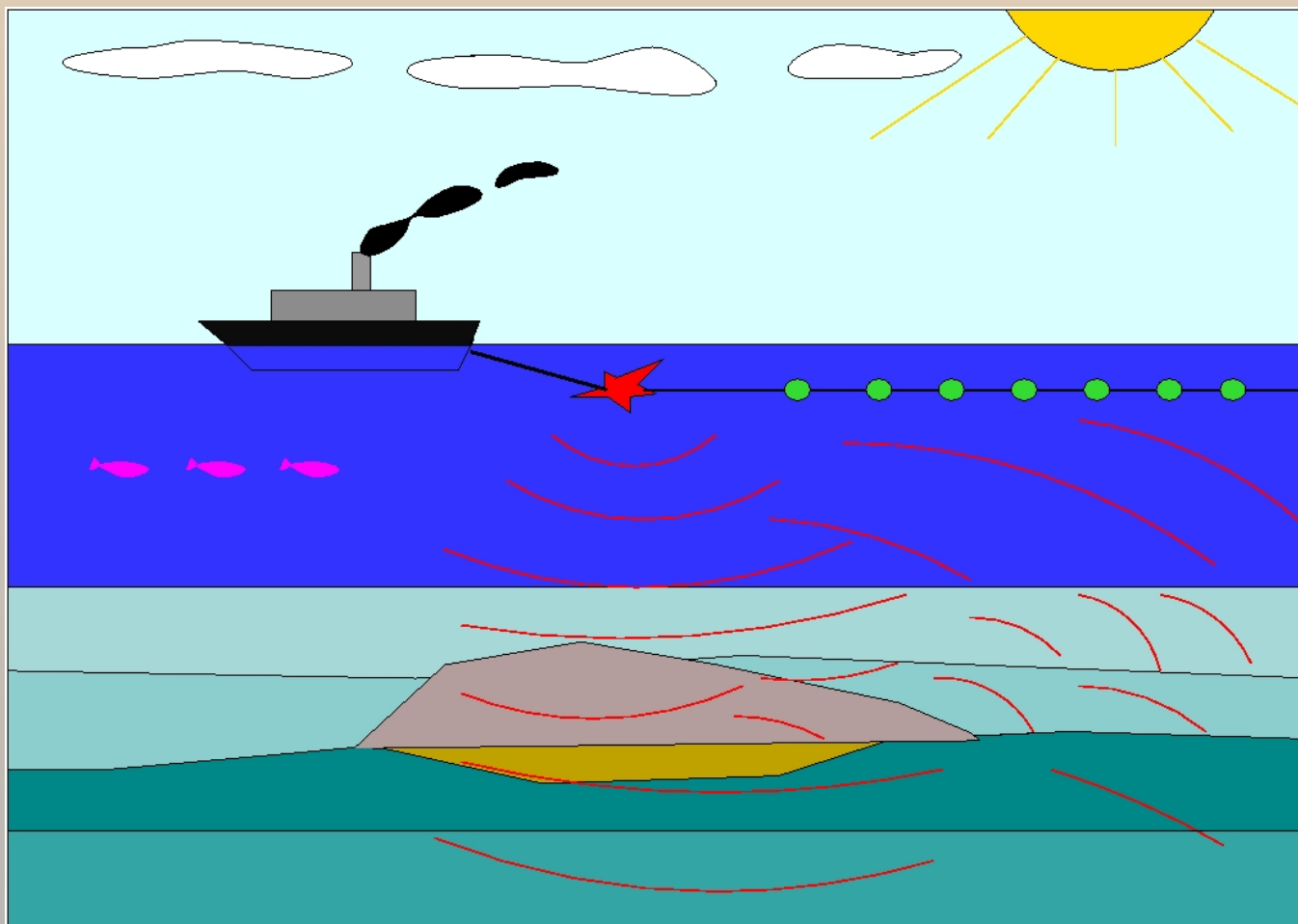
Przykład 1.- lokalizacja

Przykład 2.- tomografia sejsmiczna

Przykład 3.- wybór parametryzacji

Zagadnienia odwrotne - uogólnione pomiary

$$\mathbf{m} = ? \implies \mathbf{d}^{obs} \implies \mathbf{d}^{obs} \Rightarrow \mathbf{m}$$

$$||\mathbf{d}^{obs} - \mathbf{d}^{th}(\mathbf{m})|| + \lambda ||\mathbf{m}^{ml} - \mathbf{m}^{apr}|| = \min$$

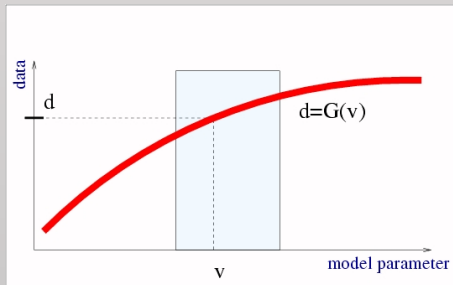
$$\mathbf{m}^{true} = \mathbf{m}^{ml} + \epsilon_{\mathbf{m}} \quad \epsilon_{\mathbf{m}} = ???$$

Stosowane Algorytmy

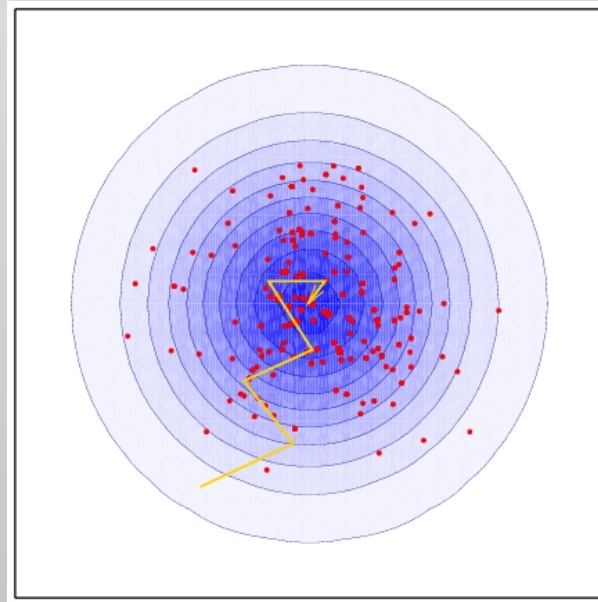
Metoda	Zalety	Ograniczenia
Algebraiczna (LSQR)	- Prostota	- tylko problemy liniowe
$\mathbf{m}^{ml} = (\mathbf{G}^T \mathbf{G} + \gamma \mathbf{I})^{-1} \mathbf{G}^T \cdot \mathbf{d}^{obs}$	- wielkoskalowe	- czułe na błędy
Optymalizacyjna	- Prostota	- brak oszacowania błędów
$S(\mathbf{m}) = \ \mathbf{d}^{th}(\mathbf{m}) - \mathbf{d}^{obs}\ + \gamma \ \mathbf{m} - \mathbf{m}^{apr}\ $	- nieliniowa	
Probabilistyczna	- nieliniowa	- złożona teoria
$\sigma(\mathbf{m}) = f(\mathbf{m}) L(\mathbf{m}, \mathbf{d}^{obs})$	- pełna analiza błędów	- Efektywne próbkowanie

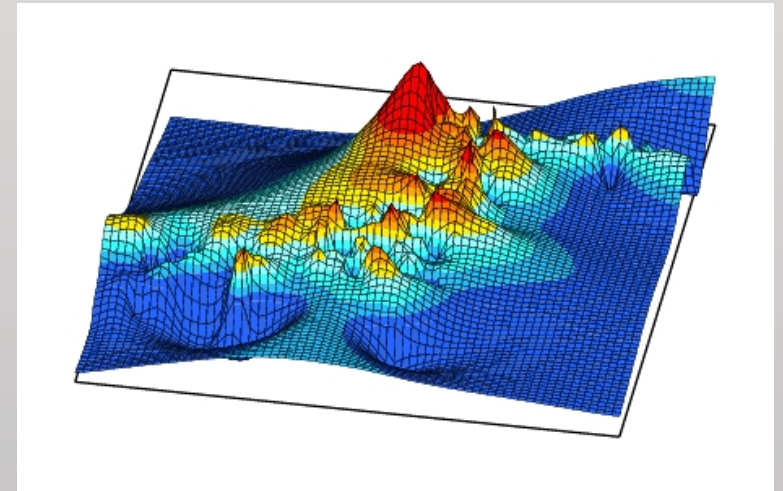
Porównanie algorytmów

Algebraiczny
(Odwrotna projekcja)

Optymalizacyjny
(Przeszukiwanie przestrzeni)

Bayesowski

Probabilistyczny opis informacji

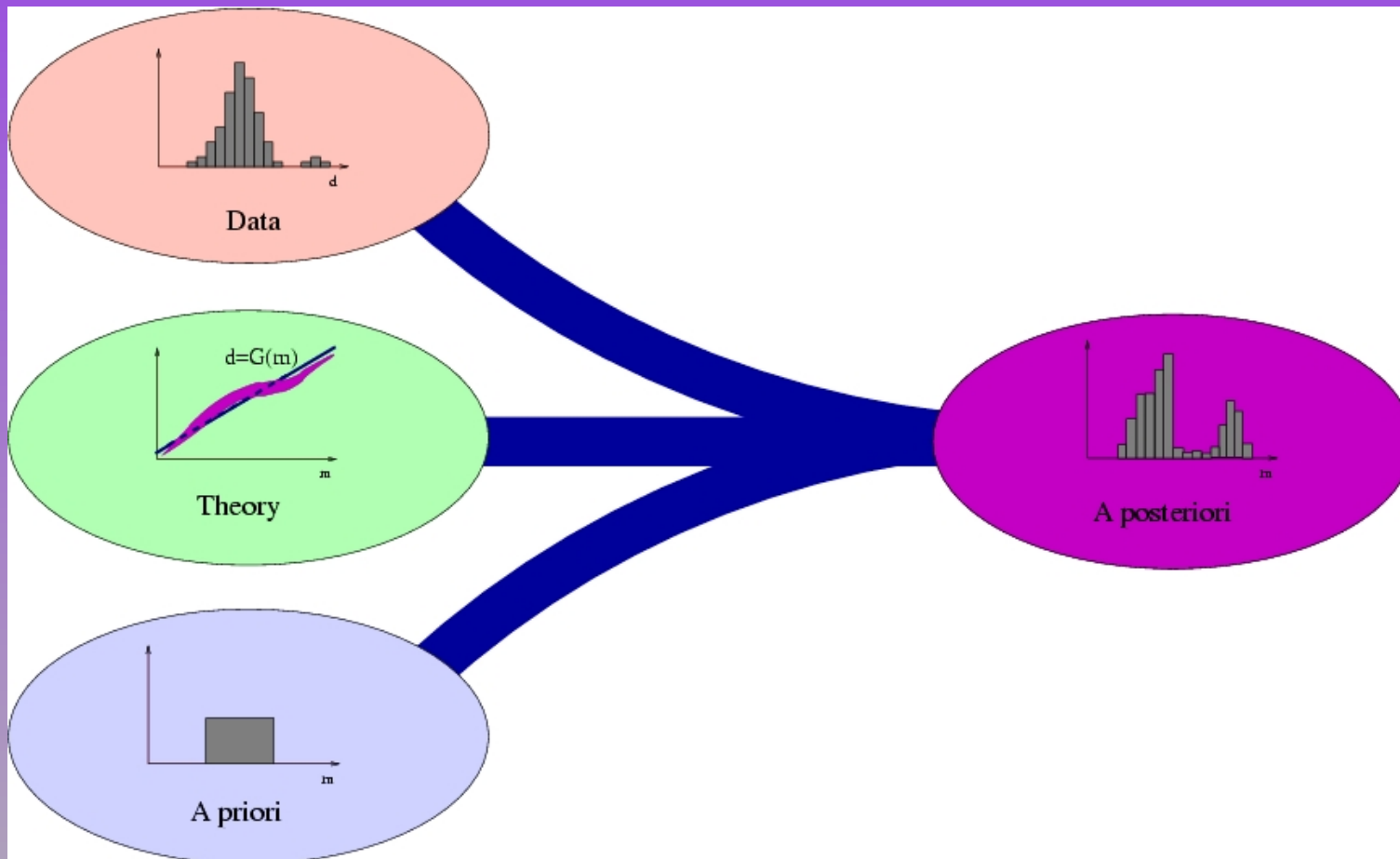
posiadana
informacja $\Leftrightarrow$ rozkład
prawdopod.

Postulat:

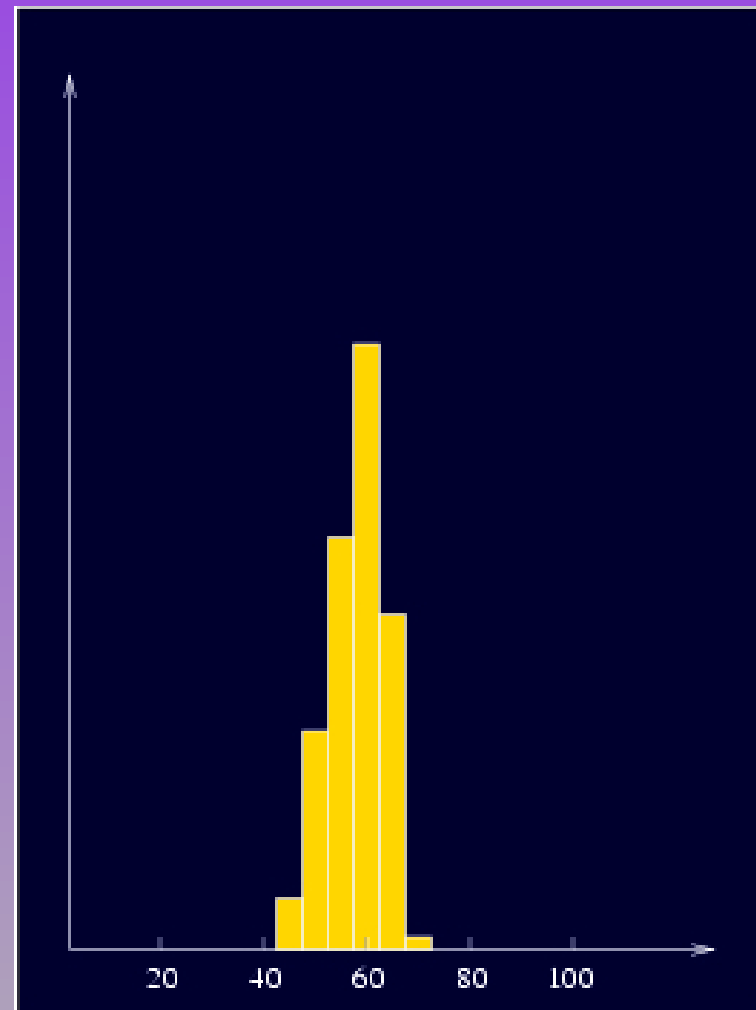
Każdą posiadaną informację możemy ilościowo opisać przy pomocy pewnego rozkładu prawdopodobieństwa:

Inwersja - łączenie informacji

(Wnioskowanie statystyczne)

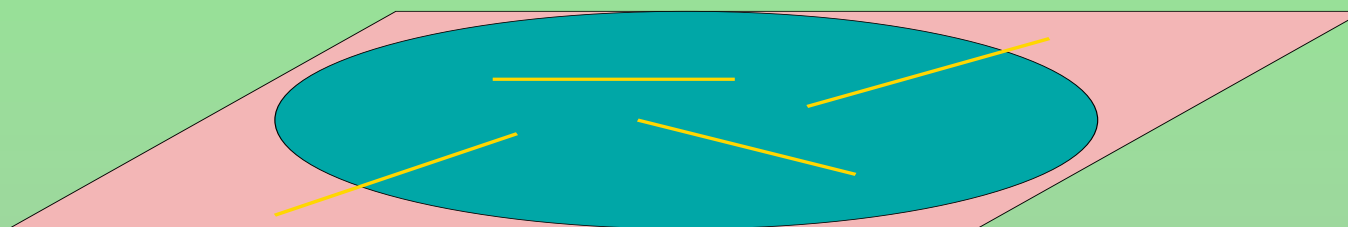

Przykład wnioskowania rozwiązania problemu odwrotnego

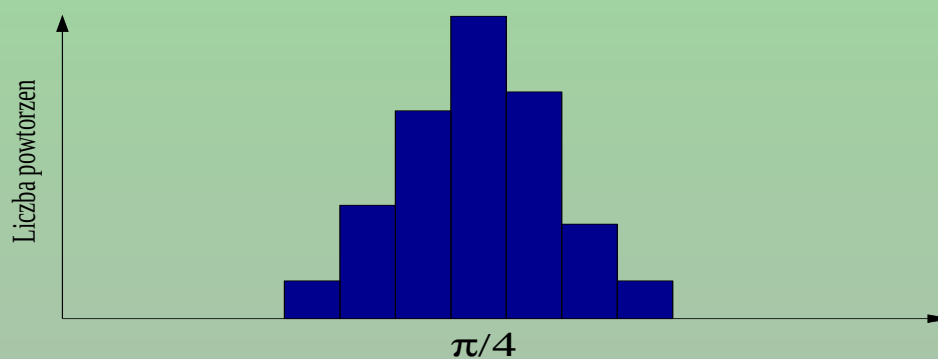

Prawdopodobieństwo - podstawy

powierzchnia koła

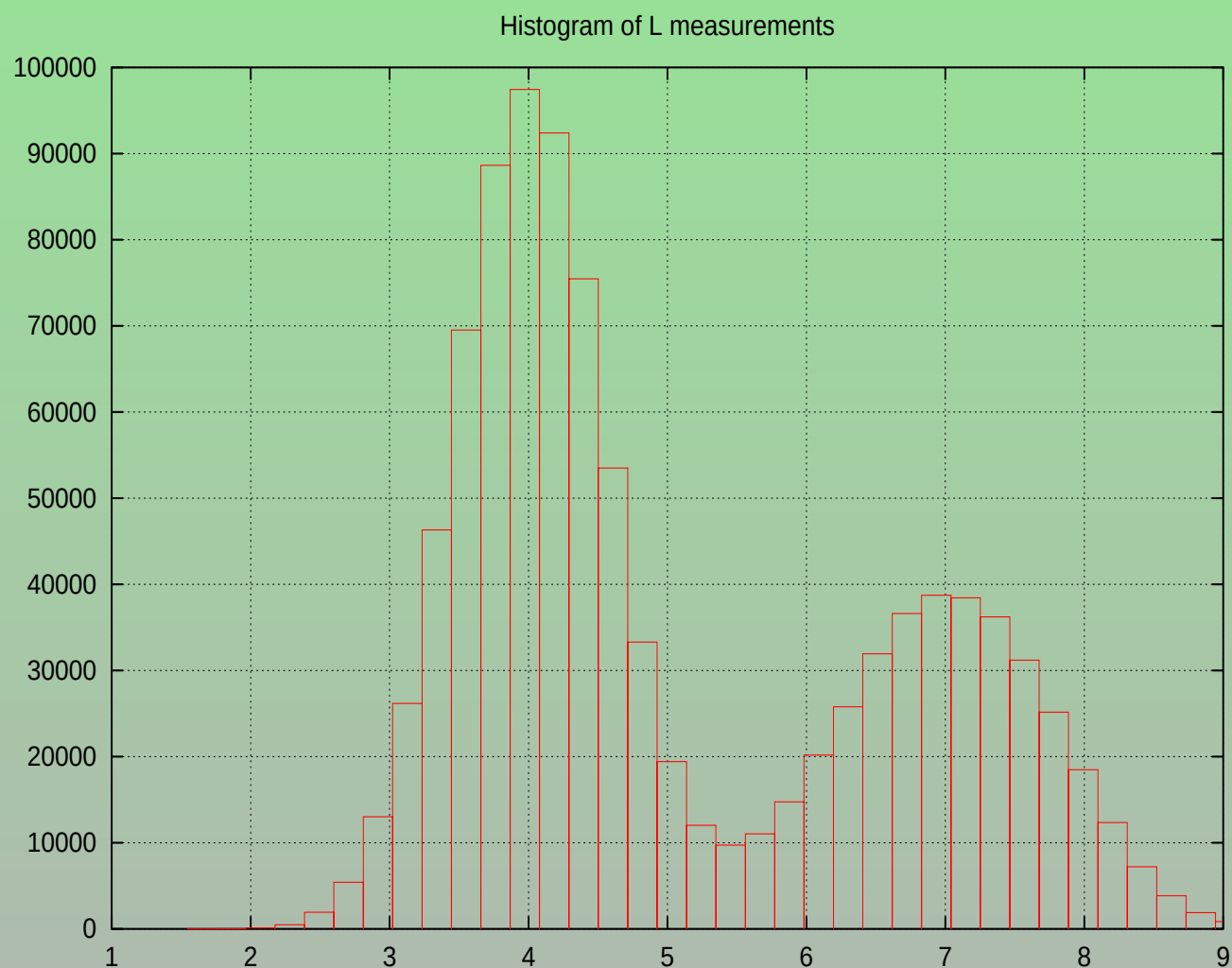

$$p = N_p/N$$

$$P(A) = \frac{N_i}{N_{\text{tot}}} \left[= \frac{\pi r^2}{(2r)^2} = \frac{\pi}{4} \right]$$

Prawdopodobieństwo - procesy losowe

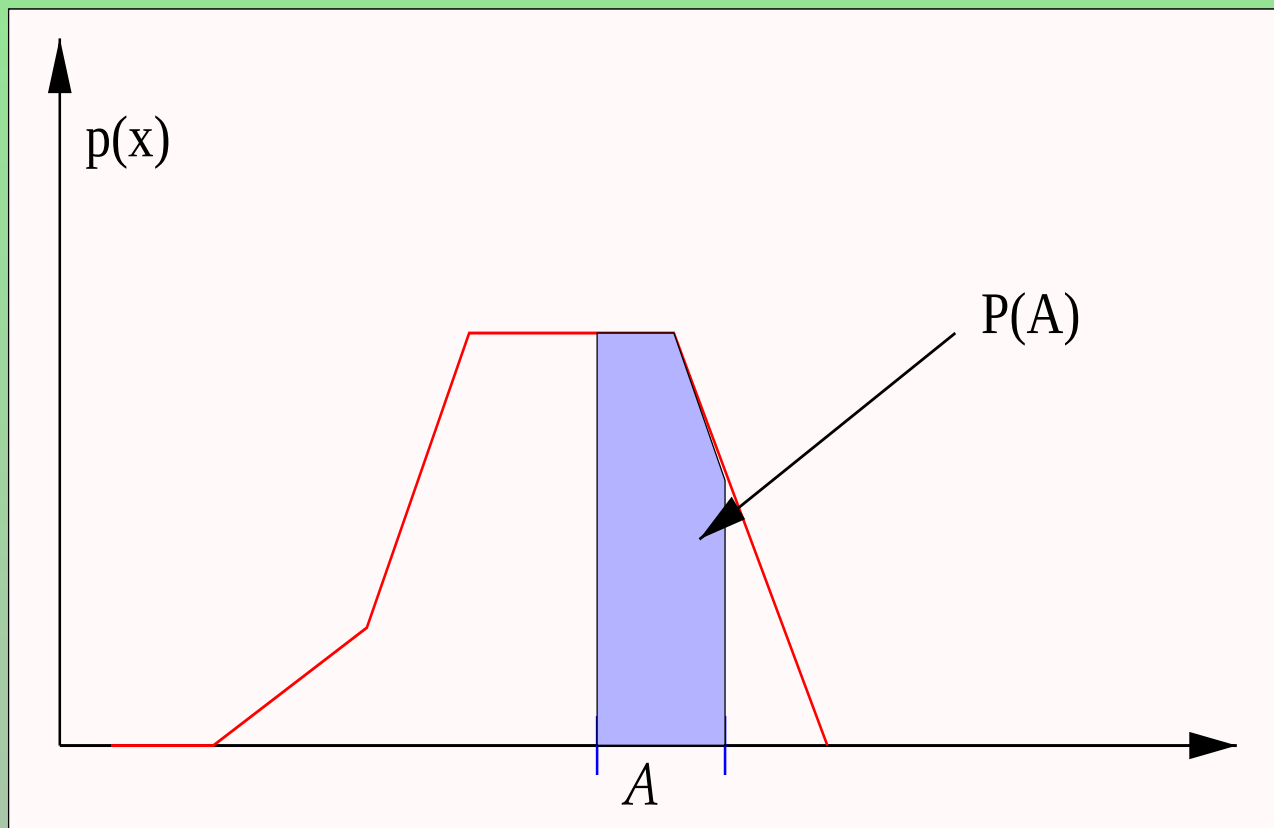

Podstawy aksjomatyczne (Kołomogorow)

- ❖ funkcja: zdarzenie $\implies p \geq 0$
- ❖ prawdopodobieństwo zdarzenia pustego: $p = 0$
- ❖ prawdopodobieństwo dowolnego zdarzenia: $p = 1$
- ❖ jeżeli jest sumą niezależnych zdarzeń

$$P(A = \cup A_i) = \sum_i P(A_i)$$

Gęstość prawdopodobieństwa

$$P(A) = \int_A p(x) dx$$

Opis gęstości prawdopodobieństwa (pdf)

ang.: probability density function

❖ Normalizacja

$$\int_X p(x) dx = 1$$

❖ Wartość średnia

$$\bar{x} = \langle x \rangle = \int_X x p(x) dx$$

❖ Dyspersja

$$\sigma^2 = \langle (x - \bar{x})^2 \rangle = \int_X (x - \bar{x})^2 p(x) dx$$

❖ Momenty wyższego rzędu

Rozkłady wielowymiarowe

❖ Normalizacja

$$\int_X \int_Y p(x, y) dx dy = 1$$

❖ Wartość średnia/rozkłady brzegowe

$$\bar{x} = \int_{XY} x p(x, y) dx dy$$

$$p_x(x) = \int_Y p(x, y) dy$$

$$\bar{x} = \int_X x p_x(x) dx$$

Rozkłady wielowymiarowe

macierz kowariancji

$$\sigma_{xy} = \int_{XY} (x - \bar{x})(y - \bar{y})p(x, y)dx dy$$

$$\sigma_x^2 = \int_{XY} (x - \bar{x})(x - \bar{x})p(x, y)dx dy$$

$$\sigma_y^2 = \int_{XY} (y - \bar{y})(y - \bar{y})p(x, y)dx dy$$

$$cov = \begin{pmatrix} \sigma_x^2 & \sigma_{xy} \\ \sigma_{xy} & \sigma_y^2 \end{pmatrix}$$

Rozkłady brzegowe i warunkowe

$$p(x, y)$$

$$\blacklozenge p_x(x) = \int_Y p(x, y) dy$$

$$\blacklozenge p_y(y) = \int_X p(x, y) dx$$

$$\blacklozenge p_{x|y}(x|y) = p(x, y) / p_y(y)$$

$$\blacklozenge p_{y|x}(y|x) = p(x, y) / p_x(x)$$

Rozkłady brzegowe i warunkowe

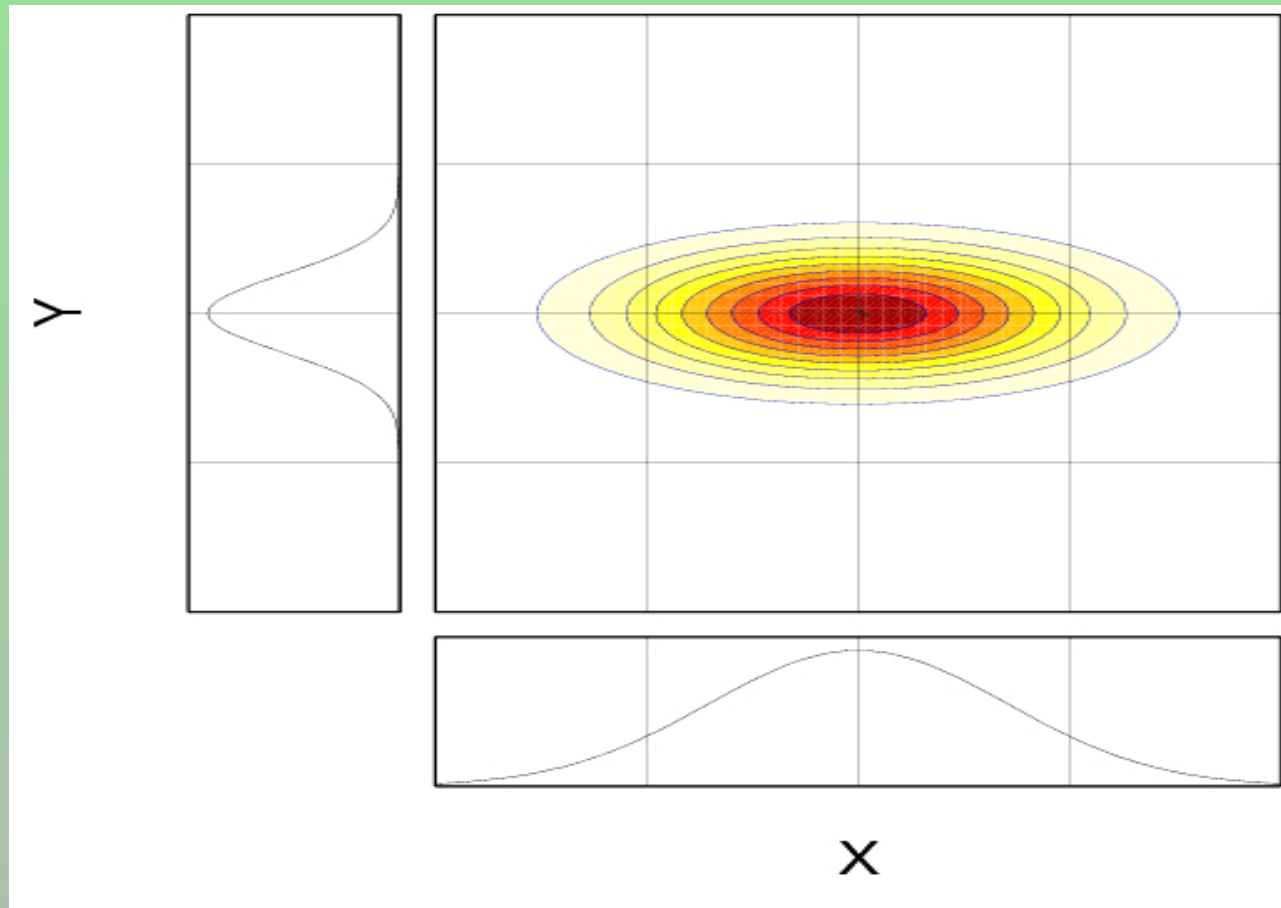
$$p(x, y) = p_{x|y}(x|y)p_y(y)$$

$$p(x, y) = p_{y|x}(y|x)p_x(x)$$

$$p_{x|y}(x|y)p_y(y) = p_{y|x}(y|x)p_x(x)$$

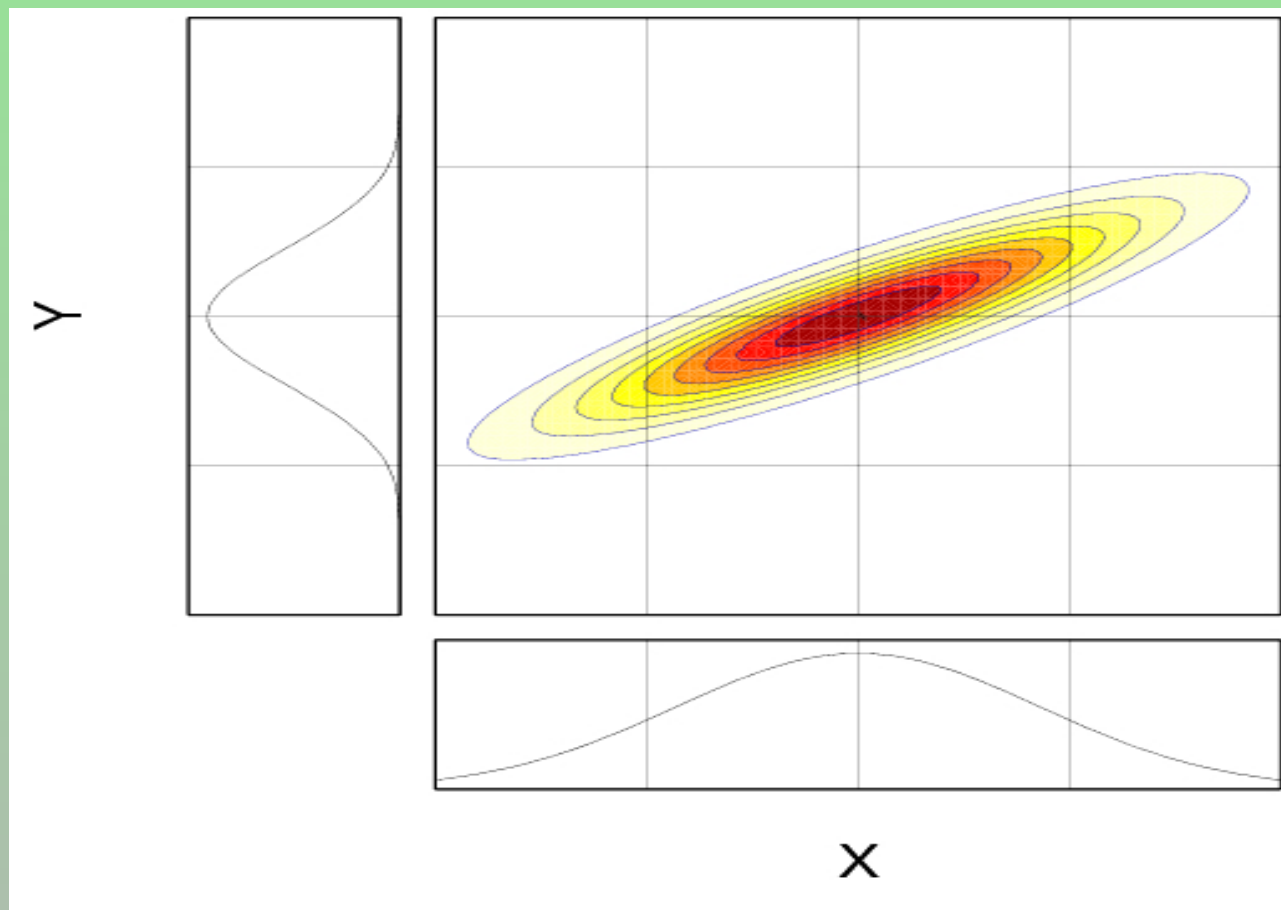
Przykład A

$$p(x, y) = p_x(x)p_y(y)$$

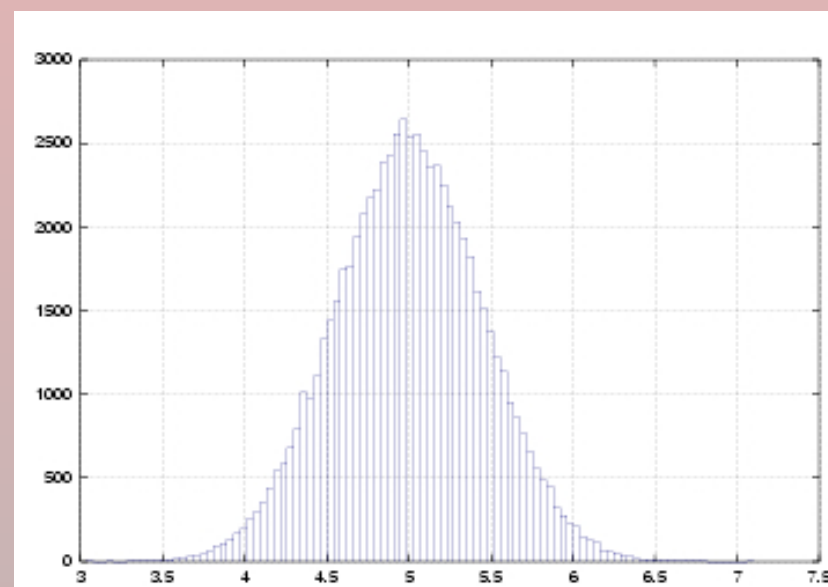
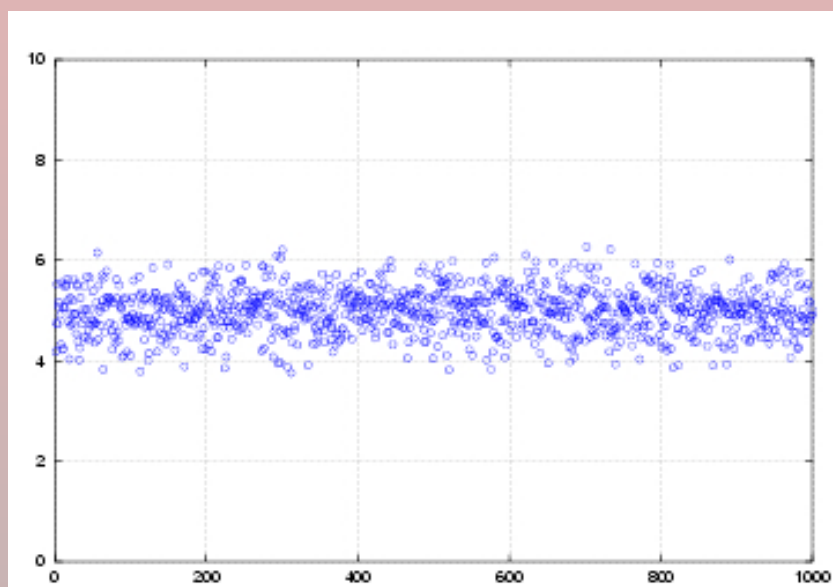

Przykład B

$$p(x, y) \neq p_x(x)p_y(y)$$

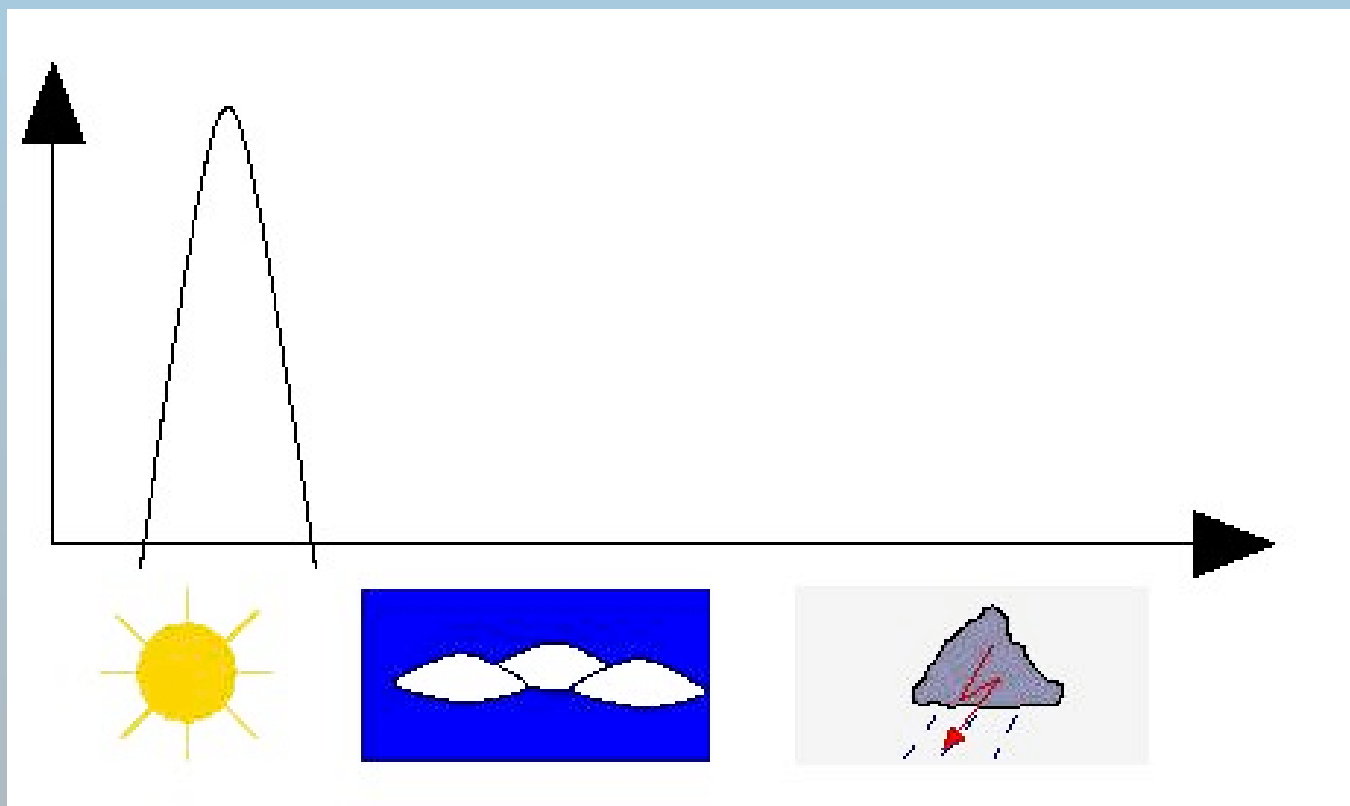
“Klasyczna” interpretacja

Interpretacja Bayesowska (a)

Interpretacja Bayesowska (a)

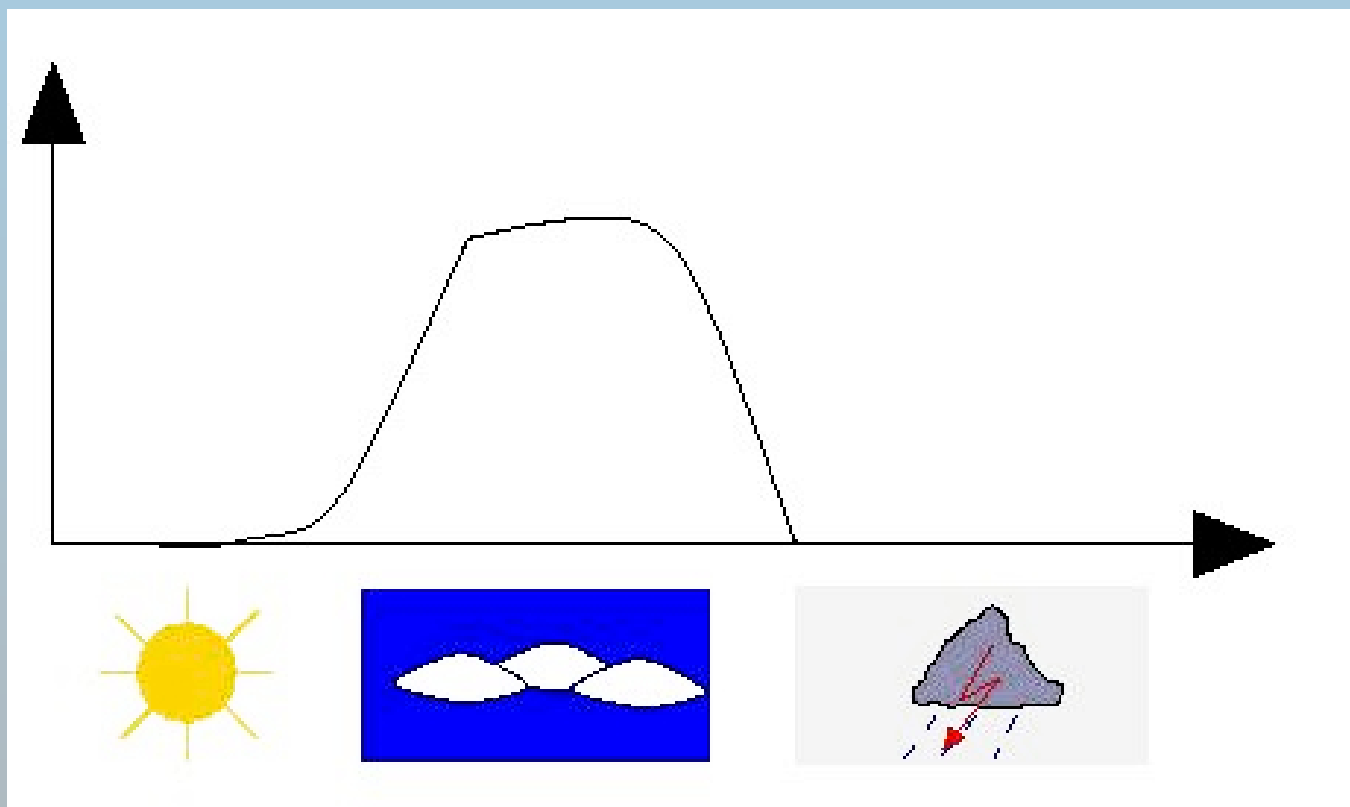

Interpretacja Bayesowska (b)

Interpretacja Bayesowska (b)

Interpretacja Bayesowska (b)

Interpretacja Bayesowska (b)

